

Visitasedrag

ved visitasen i Sigdal og Eggedal,
Holmen kirke, 4. september 2022

Ved biskop Jan Otto Myrseth

INNLEDNING

Kjære venner i Sigdal og Eggedal. Takk for fine visitasdager med et variert program og mange gode møtepunkter. Sammen har vi reflektert over kirkens plass i samfunnet og menighetenes daglige arbeid, hvor vi står per i dag og hva som er viktig på veien videre.

I forberedelsene og underveis i visitasen har jeg hatt god hjelp av medarbeiderne på bispedømmekontoret, og ikke minst prost Erik Haualand, kirkefagsjef Michael Onsrud og seniorrådgiver Knut Edvard Larsen. En særlig takk til dem!

Jeg vil også uttrykke en stor takk til både ansatte og frivillige medarbeidere, samt dere folkevalgte i menighetsråd og fellesråd, for at dere gjennom en krevende periode med koronabegrensninger og stadig nye sett av regler, har holdt ut og bidratt med kreativitet og fleksibilitet og sørget for å opprettholde kirkens tilbud til sine medlemmer.

Det er så fint å høre fra dere som gjør tjeneste i Sigdal og Eggedal at dere har en god tone på jobben, at dere samarbeider godt og trives veldig godt sammen. Det er et flott utgangspunkt for å lykkes i arbeidet!

I tillegg til samtale med rådene og de kirkelige ansatte, har jeg studert rapporter og årsmeldinger for å sette meg inn i de lokale forholdene, og jeg er imponert over hva dere får til. I ordets beste forstand er kirken i Sigdal og Eggedal en livsløpskirke, med solid oppslutning om de kirkelige seremonier ved livets store anledninger og overganger. Det er en imponerende høy andel av de fødte som blir døpt, og ni av ti femtenåringer blir konfirmert. Dette gir ungdom i Sigdal og Eggedal en felles referanse i oppveksten, og slik legges et godt grunnlag for fellesskap og tilhørighet.

Fredag kveld hadde jeg gleden av å være sammen med de nyinnskrevne konfirmantene fra både Sigdal og Krødsherad på en temakveld i Holmen kirke. Det er en flott gjeng, og jeg er trygg på at konfirmantene går et spennende år i møte. Blant annet skal konfirmantene fra Sigdal og Krødsherad være sammen på konfirmantleir, og dette er en viktig del av konfirmantopplegget.

OPPVEKSTVILKÅR OG KIRKELIG UNDERVISNING

Jeg er imponert over hva dere får til på undervisningsfronten, takket være stor kreativitet og innsatsvilje. Denne høsttakkefesten er et eksempel på dette, i kombinasjon med våronndagen med potetsetting og potetopptakingen i dag. I fjor måtte flere av aktivitetene gjennomføres på alternativt vis, men dere fikk gjennomført både karneval og våronndag og babysang tilpasset de regler som gjaldt i koronatiden. Det er forbilledlig hvordan dere kombinerer utdeling av 4-årsboka med tre forutgående samlinger, og dette tiltaket settes det tydeligvis stor pris på! Så har dere det flotte dåpstreet med en due for hvert dåpsbarn, og her i Holmen kirke har dere fått etablert en egen «barnekirke» takket være midler fra Kirkerådet. Her kan barna leke gudstjeneste med både dåp og nattverd. Dette bidrar til å gi barna en god opplevelse av gudstjenesten, men åpner også fine muligheter i samarbeidet mellom kirke og skole. Kirken har gode forutsetninger for å bidra til å styrke skolens arbeid med de tverrfaglige temaene i læreplanverket, ikke minst det som handler om livsmestring og bærekraftig utvikling.

I møte med kommunens oppvekstsjef fikk vi høre at i Sigdal er man svært opptatt av kvalitet både når det gjelder bygninger og skoleopplegg. Det er god voksentetthet på skolene, men det er behov for å

styrke det forebyggende arbeidet blant barn og unge. Det er mye godt samarbeid om oppvekstmiljøet både i og mellom kommunene.

På fredag besøkte jeg ungdomsskolen og fikk møte hele kullet av tiendeklassinger til en spørretime, der de hadde forberedt spørsmål for å grille biskopen. Vi fikk en veldig fin og spennende samtale om store og eksistensielle temaer, og noen mindre og mer hverdagslige. Men det slo meg at vi så gjerne skulle hatt gode kirkelige tilbud til ungdom også etter konfirmasjonen. Dette er noe vi må arbeide videre med, både lokalt og interkommunalt, siden ungdommene fra Sigdal må ut av kommunen for å gå på videregående skole. Fra bispedømmets side vil vi også se på om et samarbeid med en av barne-/ungdomsorganisasjonene kan være en vei å gå for å styrke dette tilbudet.

Noen av tiendeklassingene ble for øvrig med på det innlagte visitasrittet Kråkefjorden rundt, sammen med syklistene i alle aldre. Dette var et hittil uprøvd innslag i bispevisitasen, men det ga absolutt mersmak.

KIRKEN I LOKALSAMFUNNET

Fram til 2017 hadde vi en statskirkeordning her til lands. Denne er nå avviklet, men til gjengjeld har vi en kirke med sterke bånd til kommunen. Det er kanskje mer dekkende å omtale kirken som en kommunekirke.

Vi står midt i en krevende prosess for å avklare hvordan morgendagens kirke skal organiseres, men mitt stalltips er at uansett hva vi ender opp med vil kirkens forhold til kommunen være en avgjørende faktor. Med sitt høye medlemstall er kirken den største organisasjonen i sivilsamfunnet og bidrar på ulike felter til kommunens måloppnåelse. På fredag hadde vi et møte med ordfører, rådmann og oppvekstsjef, der vi snakket om hvordan samarbeidet mellom kirke og kommune kan styrkes. Det avholdes regelmessige møter med kommunens ledelse, men det kunne vært nyttig å få til hyppigere møter med andre nøkkelpersoner i kommuneapparatet for å sikre god informasjonsflyt og smidig samarbeid. Det er gledelig å se hvordan kirke og kommune samarbeider om framtidsrettede løsninger for oppvarming, noe det nye varmeanlegget i Holmen kirke er et synlig uttrykk for. Nå skal vinduene også restaureres, og dette er fornuftige investeringer i en tid der strømprisene ser ut til å bli liggende på rekordhøyt nivå, pluss at dette er viktige elementer i en bærekraftstrategi.

Kirken er viktig for folk i bygda, og de setter pris på at både kirke og kirkegård er velholdte og vakre. I Eggedal er det sterkt behov for en tjenlig driftsbygning, men arbeidet med denne har dessverre stoppet opp på grunn av forsinkelser i planarbeid og avklaringer om framtidig sentrumsutvikling.

Når denne prosessen trekker så i langdrag, er jeg bekymret for den utmattelsen dette resulterer i, både for ansatte og folkevalgte medarbeidere. Dette har vært den store saken i Eggedal menighetsråd gjennom mange år, og jeg er glad for den tydelige meldingen fra ordfører og kommunaldirektør om at nå må saken landes. Det er på høy tid at en foretar den nødvendige opprydding og avklaring når det gjelder eierforholdene til kirkelig eiendom. Både kirkene og kirkegårdene må overføres til soknet. Det er avgjørende for at man kan komme videre i arbeidet med bedre toalettforhold, en tjenlig driftsbygning og utvidelse av kirkegården.

DIAKONI

Besøkene på Eggedal eldresenter og Sigdalsheimen etterlot et klart inntrykk av at dette er en kommune det er trygt og godt å leve i også når en kommer opp i årene. Jeg er imponert over de flotte anleggene - med sansehagen, den lindrende enheten og avdelingen for demente - og det nære samarbeidet med hjemmetjenestene. Her tas omsorgen for både pasienter og pårørende på det største alvor. Alt virker vel gjennomtenkt og preget av høy kvalitet, og attpåtil har dere et vakkert og tjenlig kapell.

Soknepresten og organisten besøker både eldresenteret og Sigdalsheimen regelmessig, og i tillegg er soknepresten på hjemmebesøk hos de som ønsker det.

Men det er et savn at menighetene ikke har en stillingsressurs innen diakoni. Det ville muliggjøre en forsterket innsats på dette feltet, kanskje i samarbeid med Krødsherad?

GUDSTJENESTELIV OG KULTUR

Det er god oppslutning om gudstjenestene på de store dagene i løpet av året, som julaften, 17. mai og konfirmasjon, men jeg kunne ønske meg at det var flere som deltok i gudstjenesten også på de ordinære søndagene. Gudstjenesten er pulsslaget i kirkens liv, og her henter vi næring til troen, håpet og kjærligheten. En del gudstjenester tilpasses trosopplæringen, og spesielt i Eggedal synes barna det er stas å gå i kirken når de er invitert. Eggedal menighetsråd ønsker derfor å rette enda flere gudstjenester inn mot barna. Dette virker som en fornuftig strategi. På møtet med menighetsrådene snakket vi om at et element i en strategi for å få flere til å gå på gudstjeneste er at hver av oss tar med oss en ekstra på kirkeveien. Det er verdt å tenke videre på.

Både soknepresten og de andre kirkelige medarbeiderne har i koronatiden vist stor fleksibilitet når det gjelder tilrettelegging med egne dåpsgudstjenester, slik at flest mulig kunne bli døpt.

Det er flott å høre dere fortelle om den store dåpskjoleutstillingen for noen år siden, der Bygdekvinnelaget deltok aktivt. Så har dere også hatt en festdukutstilling, og i år skal dette følges opp med et prosjekt med formidling av kunsten til den lokale kunstneren Carsten Lien, særlig rettet mot barn. Eggedal kirke er rikt utsmykket med hans kunst, men kunsten hans kan også sees mange andre steder. Jeg gleder meg til å høre mer om denne satsingen etter hvert.

Sigdal og Eggedal er velsignet med rike kulturelle tradisjoner, og på torsdag fikk jeg gleden av å besøke et av Kunstnerdalens berømte hjem, nemlig Hagan, der Christian Skredsvig bodde og arbeidet. Vi fikk en flott og innholdsrik omvisning.

Samme kveld fikk jeg være med på en vellykket salmekveld i Eggedal. Dette er et fint supplement til de faste gudstjenestlige samlingene i kirkene.

Vi fikk også en tur til Haglebu, og virksomheten i fjellkirken er en kilde til inspirasjon og glede for både prest og organist, i tillegg til hyttefolket og bygdas egne innbyggere. I påsken er det særlig god oppslutning om disse gudstjenestene.

På møtet med menighetsrådene fikk vi en fin samtale om flere viktige temaer, blant annet om behovet for at kirkene kan være tilgjengelige også utenom de faste arrangementene. På reiser til andre land opplever nordmenn å møte åpne kirkedører på en helt annen måte enn hjemme, og det har inspirert mange til å prøve å få til noe liknende her. Når Carsten Lien-utstillingen åpnes ville det være fint om kirken kunne være åpen noen timer, og kanskje kan man få til en liknende løsning om sommeren, da det er mange turister som etterspør muligheten for å besøke kirken. Skal det være mulig, må det rekrutteres frivillige som kan tenke seg å ta en vakt for noen timer.

Vi snakket også om menighetens misjonsprosjekt, som har vært knyttet til bibeloversettelse i Mali, der Guri Enger har vært menighetens utsendte. Gjennom dette prosjektet har folk i Sigdal og Eggedal vært med å sørge for at mennesker i Mali får opplevelsen av at Gud også forstår og snakker deres språk.

Sokneprest Lise fortalte på dette møtet om «pinseunderet i Eggedal kirke». Etter at hun i årevis har understreket at nattverden er for alle som tror, fikk hun endelig oppleve det store gjennomslaget ved at store deler av forsamlingen på konfirmasjonsgudstjenesten tok imot invitasjonen til nattverden. Det er en viktig oppgave å få ryddet unna de vrangforestillingene som hindrer mange fra å ta imot det synlige

beviset på Guds kjærlighet og nåde. Nattverden er ikke for de fromme og verdige, men for alle oss syndere som trenger tilgivelse og kraft til å leve.

UTFORDRINGER

Avslutningsvis vil jeg oppsummere og samle noen av de utfordringene jeg ber dere ha i mente på veien videre:

- Arbeid videre med å styrke samarbeidet med kommunen, gjerne gjennom faste møtepunkter også med nøkkelpersoner i den kommunale driften
- Se om det er mulig å få til en felles satsing på ungdom etter konfirmasjonsalder, gjerne i samarbeid med bispedømmet eller en av barne-/ungdomsorganisasjonene
- Arbeid systematisk med rekruttering av frivillige til aktiviteter og oppgaver i menighetene, f.eks kirkevertoppgaver, åpen kirke og praktiske tjenester på trosopplæringsfeltet
- Se om det finnes muligheter for å styrke den kirkelige diakonien, gjerne i samarbeid med Krødsherad
- Arbeid videre med hvordan menighetene kan bidra til det grønne skiftet og dermed også til kommunens oppnåelse av Bærekraftsmålene

TAKK

Så vil jeg igjen takke hjertelig for gode visitasdager og alle flotte opplevelser underveis. Takk for den store innsatsen dere gjør i menighet og lokalsamfunn. Takk til alle som har bidratt administrativt og praktisk, kunstnerisk og musikalsk, og på andre måter.

Jeg reiser fra Sigdal og Eggedal med gode minner og mange flotte inntrykk, og med stor tro på kirkens viktige plass og oppgave også i kommende år.

Tunsberg bispestol, 4. september 2022

Jan Otto Myrseth